

Kas ir atbildīgs par drošību bērnu rotaļu laukumos?

Gunda Katrīna Vovere

Iestājoties siltajam laikam, cilvēki izvēlas pavadīt brīvo laiku un atpūsties ārā pie dabas. Arī vecāki bērnus atkal aktīvāk ved spēlēties bērnu rotaļu laukumos. Pirms dažiem gadiem Līvānos pēc Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārbaudēm visi pilsētas rotaļu laukumi tika slēgti, jo tie neatbilda noteikumiem. Diemžēl ir novērots, ka arī Preiļu pilsētā ne visi laukumi vieš drošības sajūtu – nolietotas vai salauztas konstrukcijas, skabargu riski un tad vēl ne mazums palikušu vēstures liecību no padomju laikiem ar dažādām metāla konstrukcijām, kuras ir grūti nosaukt par izklaides elementiem, kas būtu piemēroti bērniem...

Kopš 2013. gada ražotājiem un spēļu laukumu apsaimniekotājiem ir pieejamas Patērētāju tiesību aizsardzības centra (PTAC) izstrādātās vadlīnijas, kurās ir ietvertas drošības prasības, taču tām bija tikai rekomendējošs raksturs, tāpēc 2020. gadā tika izstrādāti Ministru kabineta noteikumi, kuri sastāv no septiņām nodaļām un aptver gan speciālās drošuma prasības publiskai lietošanai paredzētajiem spēļu un rekreācijas laukumiem, tajos uzstādītajām iekārtām un aprīkojumam, gan riska novēršanas un mazināšanas pasākumus. Šie noteikumi paredz arī to, ka publiskie spēļu un rekreācijas laukumi ir jāreģistrē PTAC datubāzē.

Bērnu rotaļu laukums Preiļu pils parka pludmalē

2023. gadā PTAC apsekoja trīspadsmit bērnu rotaļu laukumus Līvānos un visus novērtēja kā nedrošus un nepiemērotus, aizliedzot bērniem tajos spēlēties. Ir pagājis laiks, un Līvānu novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste Līva Rūliete atklāj, kas ir mainījies un kādi uzlabojumi ir veikti.

«Līvānu novada pašvaldība, ievērojot PTAC rīkojumu, veica visu norādīto rotaļu laukumu demontāžu. Šie rotaļu laukumi bija kalpojuši jau vairāk nekā 15 gadus, bija nolietoties un vairs neatbilda mūsdienu prasībām. Laukumiņos tika atstātas drošās konstrukcijas – šūpoles un soliņi, lai bērniem un vecākiem būtu vieta, kur atpūsties, bet nedrošās un nolietotās konstrukcijas tika demontētas.

2024. gada vasarā Līvānu novada pašvaldība veica atjaunošanas darbus – visām šūpolēm tika nomainīti nolietotie elementi – sēdekļi un piekares, nodrošinot to atbilstību drošības standartiem. Piemēram, noteikumi neatļauj mūsdienās izmantot šūpoles ar cietajām piekarēm, tāpēc tās tika nomainītas pret drošām.

Bērnu rotaļu laukumā «Pirātu kuģis» (Domes ielā 3) tika veikts nozīmīgs uzlabojums – uzklāts mīkstsais gumijas mulčas segums, kas nodrošina papildu drošību un samazina traumu risku. Seguma nomaīņa šim laukumam izmaksāja vairāk nekā 60 000 eiro. Tam finansējums tika rasts pašvaldības budžetā, un atbilstoši veikts iepirkums darbu veikšanai.

2024. gada vasarā Līvānu pilsētā tika izveidots arī viens pavisam jauns rotaļu laukums Ubaglīča mikrorajonā – Kr. Valdemāra ielā 12. Laukums ir atbilstoši aprīkots, ar drošu gumijas segumu un vairākiem rotaļu elementiem. Šogad pie tā tiks uzstādīta ar tualeti.

Atbildes par bērnu rotaļu laukumiem Preiļu pilsētā sniedz Preiļu novada domes attīstības, investīciju un inženiertehniskā daļa.

Cik Preiļos kopumā ir publiski pieejamu bērnu rotaļu laukumu?

– Kopumā Preiļos ir pieejami vairāk nekā 20 bērnu rotaļu laukumi.

Cik no tiem ir pašvaldības uzraudzībā? Un kur tie atrodas?

– Pašvaldības pārraudzībā ir pieci bērnu laukumi: pludmalē, Daugavpils ielā, Rancāna ielā, Celtnieku ielā un Pils ielā.

Cik bieži tiek uzraudzīts, vai tie ir darba kārtībā?

– Bērnu laukumi tiek apsekoti regulāri, vismaz reizi divās nedēļās.

Vai iedzīvotāji paši var informēt par iespējamajiem spēļu laukuma bojājumiem un kur vērsties?

– Jā, iedzīvotāji ir aicināti vērsties Preiļu novada pašvaldībā vai SIA «Preiļu Saimnieks», lai ziņotu par bojājumiem. Tas tiek arī aktīvi darīts, par ko esam pateicīgi.

Rēzeknes ielas mikrorajonā Preiļos ir ļoti daudz no padomju laikiem palikušu bērnu rotaļu laukumu metāla konstrukciju. Tur daudzdzīvokļu māju iekšpagalmos atrodas tādas atrakcijas kā šūpoles, slidkalniņi, vingrošanas stieņi, karuseļi un pat ūdenstilpe ar tiltiņu pār to. Viens no šādiem pagalmiem atrodas arī pie kooperatīva «Liesma» pārvaldībā esošās mājas, kā norāda kooperatīva pārstāvis, bērnu laukuma metāla konstrukcijas nav viņu ziņā

– Tās nav kooperatīva «Liesma» pārvaldībā, jo neviens tās nav mums nodevis. Bērnu rotaļu konstrukcijas atrodas uz privātīpašuma zemes, un mēs to tikai apsaimniekojam. Kam pieder pašas konstrukcijas, es nezīnu, jo tās ir uzliktas padomju laikā. Tagad notiek zemes izpiršanas process šai mājai, kad zeme būs izpirkta, tad skatīsimies. Pagaidām mēs neko nedrīkstam tur darīt bez zemes īpašnieka atļaujas, un mums nav nekādu dokumentu, kas noteiktu, ka mums šīs bērnu laukumu konstrukcijas būtu nodotas ar aktu. Zeme, kā jau es minēju, ir tikai kā piesaistāmā platība.

2024. gada vasarā PTAC veica atkārtotu, neizziņotu pārbaudi visos Līvānu pilsētas rotaļu laukumos, lai pārlicinātos par veikto uzlabojumu efektivitāti, pārskatīti netika konstatēti. Šobrīd esošie laukumi atbilst visām drošības prasībām.

2024. gada 17. jūlijā tika veikta trīs Līvānu pilsētas publisko spēļu un rekreācijas laukumu reģistrācija PTAC reģistrā – Kr. Valdemāra ielā 12, Rīgas ielā 101 un Domes ielā 3, kuri arī atbilst visām prasībām.

Līvānu novada pašvaldība ir apņēmusies ik gadu turpināt attīstīt bērnu rotaļu infrastruktūru, nodrošinot bērniem drošas un pievilcīgas rotaļu vietas. Šogad tiek plānota publiskā apspriede, lai iedzīvotāji izvēlētos vienu no divām piedāvātajām vietām rotaļu laukuma izveidei Līvānu pilsētā – Sporta ielā vai Lāčplēša ielā. Šajā pilsētas rajonā jauni rotaļu laukumi pēdējos gados nav tikuši uzstādīti, tāpēc izvēlēts tieši šis pilsētas rajons. Tā kā jauna rotaļu laukuma izveide ar drošībai atbilstošu segumu nav lēta un pārsniedz 100 000 eiro, tad turpmākajos gados Līvānu novada pašvaldība plāno laukumus izvietot pakāpeniski, ievērojot līdzsvara principu, lai katrā pilsētas daļā būtu pieejamas rotaļu vietas apkārtējos kvartālos dzīvojošo ģimeņu bērniem. Jāņem vērā arī apstākļi, ka pašvaldība rotaļu laukumus var uzstādīt tikai uz pašvaldības īpašumā esošas zemes.»

Kādas ir vidējās vai aptuvenās izmaksas bērnu rotaļu laukumu uzturēšanai pilsētā?

– Rotaļu laukumu uzturēšanai tiek atvēlēti 7000–10 000 eiro gadā.

Vai visi bērnu rotaļu laukumi ir oficiāli novērtēti kā droši un atbilstoši bērniem?

– Šobrīd tiek noslēgts līgums, un līdz aprīļa beigām, ja atļaus laikapstākļi, tiks veikta rotaļu laukumu tehniskais novērtējums.

Pilsētā daudzviet joprojām ir atrodamas ļoti senas metāla konstrukcijas, kuras par bērnu rotaļu/izklaides elementiem ir grūti nosaukt. Tādas ir, piemēram, Celtnieku, Viļānu, Rēzeknes ielas mikrorajonā utt. Kam tās pieder, kurš par tām atbild un kāpēc šādas vēstures liecības joprojām ir atrodamas un pieejamas 21. gadsimta bērniem?

– Galvenokārt šādi rotaļu laukumi nepieder pašvaldībai, bet gan zemes, uz kuras tie atrodas, īpašniekiem. Attiecīgi – zemes īpašniekiem būtu arī jā rūpējas par to uzturēšanu vai jāveic to demontāža.

Vai taisnība, ka pagājušajā gadā kooperatīvs «Liesma» šīs bērnu rotaļu metāla konstrukcijas krāsoja?

– Nu, tādas mazas kosmētiskas uzlabojumus mēs veicam, jā.

Bet, ja tās nav jūsu, kāpēc kooperatīvs tērē naudu šiem darbiem?

– Mēģinām kaut ko darīt vismaz nelielā mērā, lai bērniem nekaitētu. Protams, mazliet jau mēs darām, arī šopavasār plānojam, bet vairāk ieguldīt uz šīs zemes mēs nevaram. Mēs tikai apkopjam zemi tik daudz, cik ir mūsu pienākums.

Liepu iela, Preiļi – šajā pagalmā rotaļu laukuma elementi bērniem ir ļoti bēdīgā stāvoklī, no tīkla palikušas tikai atmiņas un dažas skrandas...

Rotaļlaukums pie TC «Oga» Preiļos, uz slidkalniņiem bērniem ir risks saraut rociņās skabargas, smilškastē ir palicis ļoti maz smilšu, kopumā viss laukumā sauc pēc atjaunošanas darbiem. Pēc Preiļu novada domes sniegtās atbildes, laukums pieder juridiskai personai, bet tā netiek minēta

Rēzeknes ielas mikrorajonā Preiļos izceļas ar lielu daudzumu vēsturisko relikviju, vairākos pagalmos slejas metāla konstrukcijas no padomju laikiem, vienā pagalmā pat atrodama ūdenstilpe ar tiltiņu

Ikviena iedzīvotāja var vērsties PTAC ar iesniegumu par bērnu rotaļu laukumu stāvokli, kas varētu veicināt atbildīgās iestādes iesaistīšanos un pārbaužu veikšanu, kā tas notika Līvānos, un rezultātā vairs nebūtu citu variantu, kā beidzot sakārtot šo problēmu. ▣

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Kas ir atbildīgs par drošību bērnu rotaļu laukumos?» saturu atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds